

R

EVEIL-SERIE

GOD HEEFT ZIJN
AVONDMAAL GEREED

ABRAHAM HELLENBROEK

No. 504

MEI 2014

ABRAHAM HELLENBROEK

Abraham Hellenbroek werd geboren te Amsterdam op 3 december 1658. Hij was de zoon van de koopman Johannes Hellenbroek en Elisabeth Kluft. Thuis ontving hij een godsdienstige opvoeding.

Aan de Illustre School in Amsterdam volgde hij voorbereidend onderwijs, waarna hij in 1677 theologie ging studeren aan de universiteit van Leiden. Na de voltooiing daarvan werd hij in 1682 tot predikant bevestigd in zijn eerste gemeente Zwammerdam. Vervolgens diende hij de gemeenten van Zwijndrecht (1691), Zaltbommel (1694) en Rotterdam (1695). Toen hij nog in Zwammerdam stond, trouwde hij op 21 februari 1690 te Rotterdam met Geertruida van der Hoeven, dochter van Nicolaas van der Hoeven, koopman en regerend schepen te Rotterdam. In 1728 ging hij met emeritaat. Hij overleed in Rotterdam op 16 december 1731. Zijn vrouw overleefde hem meer dan twintig jaar, zij overleed in 1753.

Abraham Hellenbroek werd in aanvang getypeerd als coccejaan, maar na een geestelijke ommekeer,

die omstreeks 1690 plaatsvond, koos hij voor de voetiaanse stroming in de kerk. Hij was een befaamd prediker. Sommigen (o.a. Melchior Leydekker en Johannes à Marck) beschouwden hem als de bekwaamste kanselredenaar van zijn tijd. Zijn prediking kenmerkte zich door een sterke analyse van de tekst. Daarbij was hij niet afkerig van vergeestelijking van bijbelteksten, zoals o.a. blijkt uit zijn verklaring van het Hooglied. In de toepassing legde Hellenbroek meestal grote nadruk op de praktijk van de godzaligheid. Hij pleitte zeer voor levensheiliging, besteedde aandacht aan de actualiteit en toonde zich zo een praktische en pastorale zielzorger. Vooral in zijn tijdpreken ijverde hij voor een reformatie van de zeden onder het volk en de dienaars van overheid en kerk. Van zijn diaconale instelling getuigt het feit dat hij giften inzamelde voor de Hugenoten op de Franse galeien. De giften droeg hij over aan de Waalse diaconie in Rotterdam.

Opvallend is zijn irenische visie op de Joden. In zijn werk “De evangelische Jesaja” beschouwt hij hen als de stam waarop de heidenen zijn geënt; bekeerde Joden en bekeerde heidenen vormen de Kerk van het Nieuw Testament.

Al in zijn eerste gemeente beijverde Hellenbroek zich voor de verbetering van de catechese. Dat leidde in 1706 tot de uitgave van een geheel nieuw catechisatieboekje, getiteld: “Voorbeeld der goddelijke Waarheden”. Het beleefde tientallen herdrukken, en wordt tot op vandaag gebruikt in vele gemeenten. Er verscheen in de zestiger jaren van de vorige eeuw ook een hertaalde uitgave: “De Geloofsleer voor onze christelijke jeugd” (Oostburg z.j.).

Tijdens zijn leven verschenen zijn prekenbundels “De evangelische Jesaja” (1701-1703) en “Het Hooglied van Salomon” (1718-1720). Na zijn overlijden werden nog enkele prekenbundels van hem voor de pers gereed gemaakt door zijn neef Frederik Hendrik Hellenbroek, namelijk “Bijbelse Keurstoffen” in twee delen (1733-1734), “De kruis triomf van Vorst Messias” (1737), en “Nuttige Mengelstoffen” (1742). Naar het oordeel van deze neef stelde Abraham Hellenbroek in zijn preken alleen die zaken aan de orde die in het kader van een zorgvuldige exegese echt gezegd moesten worden. Daardoor vielen zijn preken niet lang uit.

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 5, pg. 237-238.

De hierna volgende preek is afkomstig uit het boek “Bijbelsche Keurstoffen”, zijnde een verzameling van verscheide texten, zo des Ouden als des Nieuwen Testaments, naar gelegenheid van Tyden en Zaken verklaart en toegepast door Abraham Hellenbroek, in zyn leven Bedienaar des Heiligen Euangeliums te Rotterdam. Uit zyne nagelatene Schriften ter beoginge van gemene nut en stigtinge in het licht gebracht door Frederik Hendrik Hellenbroek, eerste deel, derde druk, te Amsterdam bij Adrianus Douci, Boekverkoper in 't midden van de Stilsteeg, 1744, pg. 544-553.

De preek, die gehouden werd op 16 juli 1722, is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

GOD HEEFT ZIJN AVONDMAAL GEREED

door

ABRAHAM HELLENBROEK

'En hij zond zijn dienstknecht uit ten ure van het avondmaal, om de genodigden te zeggen: Komt, want alle dingen zij nu gereed'.

Lukas 14 vers 17

Hij Die u roept, is getrouw, lezen we in 1 Thessalonicensen 5:24. Het is een heerlijke eigenschap van God die als een schitterende parel aan Zijn kroon wordt gehecht, dat Hij de erenaam draagt van de getrouwe God. Het is een getrouwheid die zich in meer dan één opzicht openbaart én ten aanzien van verschillende zaken. Maar ze openbaart zich, zoals Paulus hier bedoelt, op een bijzondere en heldere wijze in het roepen van de mens. *Hij Die u roept is getrouw*, of zoals Paulus zegt in 1 Korinthe 1 vers 9: *God is getrouw door Wie gij geroepen zijt tot de gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus, onze Heere*. Inderdaad, de Heere meent het als Hij zondaren roept en Hij betoont Zich daarin getrouw te zijn. Hij openbaart niet alleen Zijn liefde daarin

dat Hij aangeeft afgeweken zondaren nog terug te willen hebben. Maar ook dat Hijzelf hun het middel tot herstel aanwijst. Ja, Hijzelf roept en nodigt hen daartoe, niet eenmaal, maar zelfs vele malen. Hij loopt hen na en roept hen, opdat ze toch maar zouden komen.

Een bewijs hiervan ziet u in onze tekst. In vers 16 had de Heere Zijn bereidwilligheid getoond om zondaren in Zijn gemeenschap toe te laten, met de woorden: *Een zeker mens bereidde een groot avondmaal en hij nodigde er velen.* Maar Hij laat het niet bij deze voorafgaande nodiging. Wat openbaart zich daar een getrouwheid in. Op het tijdstip van het avondmaal zelf, laat Hij hen nog eens nodigen. Hij zendt weer een bode uit om hen te zeggen: *Komt, want alle dingen zijn nu gereed.*

Hierover gaat het nu in onze tekst. Daarin merken we het volgende op:

1. Het uitzenden van de dienstknecht: *En Hij zond Zijn dienstknecht uit ten ure van het avondmaal.*
2. De boodschap van de dienstknecht: *Om de genodigden te zeggen: Komt, want alle dingen zijn nu gereed.*

1.

De Zender is hier dezelfde persoon als die in vers 16 genoemd wordt: *een zeker mens*. Of men met deze mens God de Vader of de Heere Christus bedoelt, heeft gevolgen voor wie men onder de gezonden dienstknecht verstaat. Het lijkt mij dat men onder de mens die het avondmaal bereidt, op grond van het doel en de samenhang van de zaken, het beste God de Vader kan verstaan. Van Hem wordt dan in het vervolg van de tekst gezegd: *En Hij zond Zijn dienstknecht uit*. Het is niet ongewoon dat, als God over één persoon spreekt, Hij daarmee een gehele soort van personen op het oog heeft. Zo kan men het hier ook opvatten. Men moet dan onder Zijn dienstknecht alle dienstknechten verstaan, die de Heere heeft uitgezonden op het uur van het avondmaal, dat is in de tijd van het Nieuwe Testament. Men zou dan onder Zijn dienstknecht kunnen verstaan:

1. Johannes de Doper, die voor Hem uitging en zei dat het Koninkrijk der hemelen nabij was; en dat dus het avondmaal gereed was.
2. De Heere Jezus Zelf, Die als de Knecht van de Vader op het vastgestelde uur in de volheid van de tijd, daartoe gezonden is, om ook Zelf de nodiging te laten uitgaan.

3. De discipelen, apostelen, evangelisten en de daarna komende dienaren van het Evangelie, die zowel tijdens het leven van de Heere Jezus als na de Hemelvaart uitgezonden werden om de mensen te nodigen tot het avondmaal der genade.

Deze allen kunnen wel met die enkelvoudige naam van ‘dienstknecht des Heeren’ worden aangeduid, omdat zij samen maar één Heere hebben. Ook zijn ze bezig met één en hetzelfde werk, in één huis, met één doel, in één leer, in één geloof en in de eenheid van de liefde. Vooral als men hiermee vergelijkt Mattheüs 22:4 waar een soortgelijke gelijkenis staat. Daar wordt over dienstknechten in het meervoud gezegd wat in deze gelijkenis over één dienstknecht wordt vermeld. Het is echter om meer dan één reden zeer twijfelachtig of de gelijkenis uit Mattheüs 22 (over de koninklijke bruiloft) wel met deze gelijkenis (van het grote avondmaal) overeenkomt.

Omdat in ons teksthoofdstuk tot het eind van de gelijkenis over de dienstknecht in het enkelvoud wordt gesproken, komt het mij voor dat men daaronder zeer goed de Heere Jezus, de grote Knecht van de Vader, zou kunnen verstaan. Vooral als men erop let dat Hij in de Kerk des Heeren het bestuur en de re-

gering van alle dingen in handen heeft. Zowel in het roepen van de Joden allereerst, alsook daarna van de heidenen. Hij roept en nodigt ten dele Zelf in eigen persoon, maar Hij laat het ook anderen doen. Echter, ook de Vader kan in dit geheel handelend met Hem voorkomen; Hij Die alles regeert heeft op de Zoon, als de grote Profeet en de voornaamste Knecht des Heeren, deze bediening gelegd om voor de uitvoering daarvan te zorgen.

Als we nu ons tekstverband overzien, komen de volgende zaken naar voren. Aan het begin, in onze tekstwoorden, wordt de Vader genoemd, Die Zijn grote Knecht zendt in de wereld om zonder onderscheid de Joden tot het avondmaal van het Nieuwe Testament te roepen. Vervolgens lezen we over de onwilligheid van de meesten onder de Joden, in het bijzonder van hen die aan het hoofd staan en geld en goed hebben, de rijken en aanzienlijken, vers 18-20. Deze grote Knecht keert bij Zijn hemelvaart terug tot de Heere en boodschapt Hem daar de uitkomst van Zijn persoonlijke opdracht. Hij ontvangt dan een tweede opdracht, die Hij nu niet in eigen persoon, maar door Zijn apostelen zal laten uitvoeren. Maar het is wel een opdracht aan Hem om aandacht te geven aan de geringsten van het

volk, de armen, verminkten, verlamden en blinden, vers 21. Dit levert wel enig resultaat op, maar zo weinig dat er nog zeer veel plaatsen overblijven aan de maaltijd, vers 22. Daaropvolgend ontvangt de Heere Jezus als de Knecht des Vaders in dit werk nog een nieuwe opdracht om uit te voeren. Nu de Joden niet willen, moet Hij de heidenen roepen, die op de wegen en in de stegen zijn, vers 23. Voor de Joden wordt de bedreiging uitgesproken, dat verharding en verwerping hun deel zal zijn, vanwege hun ongeloof, vers 24. Het komt mij voor, en dan laat ik anderen vrij in hun mening, dat er met deze uitleg een ordelijke lijn in deze gelijkenis naar voren komt. Langs deze lijn zullen we de gelijkenis dan ook verder verklaren. Met weinig woorden zal dan alles duidelijk zijn.

De Zender is God de Vader. Zijn Dienstknecht is de Zoon van God, Die bij Zijn komst in de wereld Zijn werk als Middelaar gaat verrichten. Ik zou hier breedvoerig kunnen uitweiden in welke opzichten de Messias de Knecht des Vaders genoemd kan worden, maar ik stip het slechts met een enkel woord aan. Dat Hij onder die naam dikwijls voorkomt, zoals in Jesaja 53 en elders, is bekend. Hij draagt die naam niet als de Zoon van God, dat is

duidelijk. Maar wel als gevolg van Zijn werk als Dienstknecht. Het werk dat Hem opgelegd is en dat Hij op Zich heeft genomen. Dit veronderstelt een zekere overeenkomst, reeds vanaf de eeuwigheid, tussen de Vader en de Zoon. Uit hoofde daarvan heeft Hij Zich verplicht om in de menselijke natuur te zijner tijd als Knecht het Middelaarswerk metterdaad te aanvaarden en alles te verrichten wat daarvoor werd vereist. Als Knecht verplichtte Hij Zich tot het werk van Priester, Koning en Profeet. In dit laatste ambt betoont Hij Zich in het bijzonder als de Knecht des Vaders door de nodiging van het Evangelie tot zondaren te doen uitgaan.

Daartoe had Hij nu, zoals ook tot alle andere taken, een opdracht nodig. Daarom wordt hier dan ook gezegd: *Hij zond Zijn Dienstknecht uit*. Men kan ook vertalen: *Hij zond Hem af*. Dit ziet op de zending van de Heere Jezus in de wereld, wanneer Hij onder het Jodendom geopenbaard werd in het vlees: *Wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden* (Galaten 4:4). Dit ziet ook op de daadwerkelijke uitzending van Jezus tot dit nodigen. Deze vond plaats toen Hij dertig jaar oud geworden was en Zich als Prediker van het Evangelie van het Koninkrijk onder de Joden openbaarde

als de grote Profeet. Hij sprak toen: *Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om de gevangenen vrijheid uit te roepen en de gebondenen opening der gevangenis* (Jesaja 61:1). Toen zond de Vader deze Zijn Dienstknecht uit. Paulus vraagt zich af in Romeinen 10: *Hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden?* (vers 15). Geen knecht die dient in het Evangelie mag lopen, zonder dat hij wordt gezonden. Dus ook deze grote Leraar der Gerechtigheid niet. Daarom staat er: *Hij zond Zijn dienstknecht uit.*

Zoals alles zijn vastgestelde tijd heeft, zo ook deze zending. Hij zond Hem uit *ten ure des avondmaals*. Dit avondmaal wordt in Mattheüs 22 een middagmaal genoemd. Het draagt daar ook de naam van een bruiloft, om de rijkdom van deze maaltijd daardoor des te sterker tot uitdrukking te brengen. Vergelijk het boek Esther in de Septuaginta waar een grote maaltijd vertaald wordt met bruiloft, hoewel het eigenlijk geen bruiloft was. Hier echter was dit avondmaal tegelijkertijd wel een bruiloft. Er wordt immers een bruid voor de Heere Jezus geworven en uit dien hoofde is het een bruiloft voor de Zoon van God. Nochtans is het in dit opzicht, zo het schijnt, hier eigenlijk niet van toepassing, aangezien de Zoon

van God hier zelf de nodigende knecht is om de gasten bijeen te roepen. Of het nu een middagmaal is of, zoals het hier genoemd wordt, een avondmaal, dat maakt niet uit. De laatste benaming wordt hier gebruikt omdat grote maaltijden en bruiloften oudtijds onder de Joden en andere volken in het Oosten altijd in de avond gehouden werden. Misschien ook omdat er geen andere maaltijd meer op zou volgen. De maaltijd van het Oude Testament was meer een middagmaal. Maar dit is een avondmaal, waarmee de dag van de wereld zou worden afgesloten.

Nu is de vraag wat men hier onder dit avondmaal moet verstaan. Het is bekend dat in het woord van God de heerlijkheid in de hemel wel onder het zinnebeeld van een maaltijd of bruiloft voorkomt. Dit op grond van de verzadigende volheid, de vrolijke blijdschap en de vredige gezelligheid, die daar gevonden wordt. Deze zaken worden door sommigen ook kenmerkend genoemd voor dit avondmaal. Het is zeker dat men de staat der heerlijkheid kan en moet aanmerken als een vervolg van de genadestaat hier. Zo opgevat is het avondmaal boven in de hemel een voortzetting van het avondmaal hier in de kerk. Derhalve die geroepen wordt tot het ene, wordt ook genodigd

tot het andere, indien althans de bruiloft der heerlijkheid hier ook op betrokken zou kunnen worden.

Als men echter goed op de omstandigheden van de gelijkenis let, is het, naar mijn mening helder, dat hier eigenlijk een maaltijd op aarde in de kerk, bedoeld wordt. Want van de staat der heerlijkheid past het niet te zeggen, dat God op het uur van het avondmaal nogmaals laat nodigen door Zijn knechten. Ook niet dat er dan zullen zijn, die zich verontschuldigen. Evenmin dat er daarna nog opnieuw een nodiging uitgaat. En als men een vergelijking wil maken met Mattheüs 22, past het ook niet dat er in die maaltijd een vriend zonder bruiloftskleed kan aanzitten of dat er sprake kan zijn van een verwijdering van die maaltijd. Op grond hiervan versta ik onder dit avondmaal niets anders dan de zalige bediening van het Evangelie der genade onder de bedeling van het Nieuwe Testament. Onder die bedeling hier op aarde in Zijn Kerk biedt de Heere God Zichzélf aan zondaars aan, én ook de Heere Jezus in al Zijn volheid en met alle goederen der genade, met de zekere verwachting van een toekomstige gelukzaligheid in de hemel. Allen die aan deze nodiging gehoor geven, doet Hij in geestelijk opzicht

zonder ophouden genieten van vrede, blijdschap en tevredenheid als aan een altijddurende maaltijd.

Inderdaad, die benaming van een maaltijd of een avondmaal, past in alle opzichten op de genadebediening van het Evangelie en het genieten daarvan. Ik zal dat in het kort in enige overeenkomsten aantonen:

- Bij een maaltijd of avondmaal is er iemand die de maaltijd gereedmaakt, die de uitnodiger is, en in alles de leiding heeft. Zo is het ook hier. Die zekere mens die hier de leiding heeft, is God de Vader. Hij bedient Zich van het Evangelie als middel onder de volken om deze bijeen te verzamelen. Zo komt de Vader in Mattheüs 22 voor als de Koning Die een bruiloft bereid had.
- Bij een maaltijd hoort ook een uitnodiging. Niemand neemt daaraan deel dan hij die ertoe geroepen wordt. Zo treffen we ook hier aan een zeer ernstige nodiging en een vriendelijke roeping, vers 16. Mattheüs 22 zegt: *Alle dingen zijn gereed, kom tot de bruiloft.*
- Een maaltijd of avondmaal bestaat ook uit een groot aantal aanzittende gasten. Dat zijn hier de geroepenen, die zich aan de uitnodiging niet onttrekken, maar tot de maaltijd komen.
- Bij een avondmaal is er een tafel waaraan de

gasten onthaald worden. Hier vindt men er ook één en dat is niets anders dan het Evangelie en de verkondiging daarvan, waarin alle zielspijs wordt aangeboden.

- Bij een maaltijd of avondmaal zijn er ook die diensten verlenen aan de gasten en hen van het nodige voorzien. Hier zijn het de dienaren van het Evangelie, die in Spreuken 9 onder de naam van dienstmaagden van de opperste Wijsheid voorkomen (vers 3).
- Een maaltijd of avondmaal is gewoonlijk vol blijdschap en vrolijkheid. Zo is ook de Evangeliebediening een staat van geestelijke vreugde. Hoor maar eens wat Paulus ervan zegt in Romeinen 14: *Het Koninkrijk Gods is niet spijs en drank, maar rechtvaardigheid en vrede en blijdschap door de Heilige Geest* (vers 17).
- Een maaltijd of avondmaal is ook een uitbeelding van onderlinge gemeenschap en eenheid in liefde. Zo brengt het Evangelie ook het ware volk samen in heilige eenheid (Romeinen 12:10).
- Bij een maaltijd of avondmaal hoort ook een overvloed van spijs en drank en verscheidenheid van gerechten. Dat is ook iets dat in het bijzonder aan het volle Evangelie eigen is (Jesaja 25:6).

Ziedaar, hoe de tijd van het Nieuwe Testament terecht bij een avondmaal of maaltijd vergeleken kan worden.

De zinsnede *ten ure van dit avondmaal* slaat dan op het keerpunt in de tijd dat de Heere dit avondmaal liet beginnen. Dat is met één woord de tijd van het Nieuwe Testament, zoals deze met de komst van de Heere Jezus is begonnen. Vanaf dat ogenblik werden de daarbij behorende goederen van die genadetijd uitgedeeld. Het was oudtijds gebruikelijk, en ook nu nog wel, dat er voor bruiloften en grote maaltijden een dubbele uitnodiging uitging. De eerste wat langere tijd vooraf en een tweede kort voor de maaltijd, net voor deze zou beginnen. Onder *ten ure van dit avondmaal* moeten we dan de tweede uitnodiging verstaan. Dat blijkt, want de uitnodiging werd gezonden tot hen die al reeds genodigd waren. Dat lezen we namelijk in de tekst waar staat: *om de genodigden te zeggen*. Er was dus al een uitnodiging aan voorafgegaan. In vers 16 staat immers: *Een zeker mens bereidde een groot avondmaal, en hij nodigde er velen*. Op die uitnodiging wordt hier gezien als de Heere Jezus nu *ten ure van het avondmaal* gezonden werd om de genodigden te zeggen: *Kom*. Zij waren dus al genodigd eer nog de zending van deze Dienstknecht plaatsvond. Daaruit

blijkt dat men onder deze genodigden zonder meer de Joden moet verstaan. Onder hen is de Heere Jezus gezonden. Zij waren de genodigden; genodigd namelijk gedurende de gehele tijd van het Oude Testament. Genodigd door Mozes en de Profeten. Genodigd door het Woord van God en de prediking daarvan. Zij waren allen dus reeds tevoren uitgenodigd tot dit genade-avondmaal van het Nieuwe Testament, met de bedoeling eraan deel te nemen op het moment dat het zou aanvangen. Zo beschouwd waren allen die in Jezus' tijd tot de Joden behoorden, de genodigden.

2.

Nu echter, nu de ure van de maaltijd is aangevangen, komt er voor al deze van tevoren genodigden nog een tweede uitnodiging bij. Want dat was het doel van de zending van deze Dienstknecht om die genodigden te zeggen, bekend te maken, op te wekken, aan te manen: *Kom, want alle dingen zijn nu gereed*. Het is een woord van bevel, van raad, het is een bede, een wens, een toelating, een opwekking, waar ik nu niet op inga. En waartoe Hij dan zo opwekt, is alleen maar: *Kom*. Men behoeft hier niets mee te brengen. Het is geen veelomvattend werk. Alleen het toetreden van de ziel is genoeg. Het is alleen maar *komen*. Zoals beschreven in Jesaja 55, Mattheüs 11 en Johannes 6. Een komen niet zozeer in uiterlijk toetreden met het lichaam, maar inwendig met de ziel. Het bestaat hoofdzakelijk uit twee dingen: geloof en bekering. Dat kort begrip van de prediking van Johannes en Jezus is het middel om over te gaan in het Koninkrijk van God: *Bekeer u en geloof het Evangelie*.

Dus door te zeggen: *Komt*, wordt het volgende aan de ziel opgedragen:

- Om zich bereidwillig te schikken tot het luis-
teren naar de uitnodiging, die deze knecht des

Heeren nu doet uitgaan tot het grote Avondmaal. De ziel moet zich met groot verlangen laten vinden en er met vreugde gehoor aan geven.

- Ook wordt de ziel opgedragen om, zoals Psalm 45 het zegt, *haar volk en haars vaders huis te verlaten*. Dat is te verlaten de natuurstaat en de oude staat van het Jodendom waarin ze zolang verkeerd hebben. En om in te gaan tot het grote Avondmaal der genade en van het Nieuwe Testament. Dus moeten we onder dit *komen* verstaan de gehele bekering van een mens. *Komen* veronderstelt een plaats en een staat waar men vandaan komt en een plaats waar men naar toe gaat. Alle mensen bevinden zich van nature van verre, ze zijn in een staat die ze verlaten moeten. Ze moeten vandaar vertrekken en ze moeten komen, nabij komen tot de Heere en Zijn genade, komen op de weg des levens.
- Evenzo wordt de ziel opgedragen om metterdaad gebruik te maken van dit Avondmaal van het Nieuwe Testament, het toe te passen. Dit komen sluit dus in de beoefening van het zaligmakende geloof. Deze bestaat in een rechtstreeks overgaan onder de bedeling en het gezag van het Evangelie. In een gelovig gebruikmaken van al die overvloed van genade, die onder dat Evan-

gelie, als aan een rijk voorziene maaltijd wordt aangeboden. Door met afzien van zichzelf en een uitzien naar die zaligmakende genade, onder een hoge waardering ervan en met een gelovige begeerte ernaar, daarvan de troost te verkrijgen, zoals dit komen verklaard wordt in Jesaja 55 (vers: 1-2).

En om dit komen nu niet uit te stellen, wordt erbij gezegd: *Want alle dingen zijn nu (of reeds) gereed.* Als het eten klaar gemaakt is, kan het aanzitten niet lang op zich laten wachten. Dus dat geldt ook hier: *Kom, want alle dingen zijn nu gereed.* Zo'n grote maaltijd kan niet zonder doel gereedgemaakt worden. Er moeten gasten zijn, want: *Kom dan, want alle dingen zijn nu gereed.* Onder *alle dingen* moet men hier verstaan alles wat behoort tot de maaltijd van het grote Avondmaal, dat is tot de bedeling van het Nieuwe Testament. Zoals Hijzelf van Wie deze nodiging uitgaat, de Knecht des Heeren, de Messias. Zijn komst in het vlees was het voornaamste van de zaken die tot dit Avondmaal behoorden. Hij zou dat belangrijke stuk daarvan, de voldoening aan het goddelijke recht, binnen korte tijd voor zondaren volbrengen. Daaruit vloeien voort alle goederen der genade, zoals de gerechtigheid, de verzoening,

de vergeving, de troost, de blijdschap en de vrede en wat dies meer zij.

Wanneer nu van al deze dingen gezegd wordt dat ze gereed zijn, toont dit een drietal zaken aan:

- Dat deze dingen in hun volheid en uitvoering nu zeer nabij waren in de ware betekenis van wat Jezus en Johannes zeiden: *Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen.*
- Dat deze dingen in beginsel er nu al waren: de Heere Jezus was er al, de prediking van de genade en van het Evangelie was er al, het begin der nieuwe bedeling was er al. Jezus deelde de genade van het Evangelie al uit en binnenkort zou met Zijn dood, opstanding en hemelvaart alles gereed zijn.
- Het geeft ook aan de vrijheid en ongehinderde toegang voor ieder die er maar gebruik van wilde maken. Het was als een open tafel: alles was gereed, de uitnodiging algemeen, de toegang voor niemand gesloten.

En daarom was het nu de tijd; het was ook uitermate redelijk en behoorlijk dat zij zouden komen.

Toepassing

Zie daar toehoorders, de bijzondere trouw van God ten opzichte van het Joodse volk en de verplichting die voor hen daaruit had moeten voortvloeien. Maar ook wij moeten deze trouw hoogachten, omdat ze ook voor ons blijft gelden. Zeker, die ure van het avondmaal houdt aan. Het is een voortdurende maaltijd en zij wordt ook onder ons gehouden. Al is het de Heere Jezus in eigen persoon niet, nochtans zendt de Heere ook nu nog Zijn dienstknechten uit. Zij zeggen ons, die reeds zo lang genodigd zijn: *Kom, kom toch, want alle dingen zijn nu gereed.*

Wat een wonderlijke trouw van God om zo genadig nog steeds naar ons om te zien. Om ons tot de gemeenschap van zulk een zalig avondmaal te roepen. Om het uur van de nodiging zo lang te laten duren. Zo velen van ons zijn reeds lang en tevergeefs genodigd. Daardoor hebben we die nodiging en die maaltijd wel helemaal niet meer verdiend. Toch blijft de nodiging aanhouden. Voortdurend wordt ons nog toegeroepen: *Kom, kom toch.* Wat een wonderbare, aanhoudende goedertierenheid en lankmoedigheid van God. We kunnen niet genoeg begrijpen welk een onwaardeerbare goedheid van God daarin is gelegen.

Hoe komt het dan dat dit ten opzichte van zovelen tevergeefs geschiedt? O, onbegrijpelijke harteloosheid. Als er eens iemand tot de maaltijd van een mens genodigd wordt, wat zijn er dan velen gretig bij. Wat beseft men op tijd te moeten zijn. Men heeft niet eens een herhaalde uitnodiging nodig. En hier, waar het de onsterfelijke ziel geldt, waar men tot een oneindig kostbaarder avondmaal geroepen wordt, is het meestal aan dovemansoren gezegd.

Al is het nu de tijd, de ure van het avondmaal, toch wordt er door duizenden niet eens met ernst op gereageerd. Er leven velen die er nooit aan denken en die er geen enkel profijt van hebben, of er gebruik van maken, alsof ze nooit ten tijde van dat avondmaal geleefd hadden.

Er zijn grote scharen van dienstknechten onder ons uitgezonden, om de genodigden te zeggen: *Kom!* Toch zijn er duizenden die niet eens onder de openbare nodiging van het evangelie komen, of veel te weinig. Daarmee laten ze merken hoe weinig ze op hebben met het avondmaal.

Maar nog veel meer zijn er die niet metterdaad komen door geloof en bekering. Wat is het bijzonder als de boodschap van een dienstknecht van God zo krachtig werkt in een genodigde, dat hij inderdaad komt.

Al is het dat alle dingen zo gereed zijn als maar mogelijk is, men vertrap met voeten het hemelse manna, het heerlijke van de genade. Men heeft liever de dingen van deze wereld dan de goederen van het Koninkrijk. Wat zal het hen zwaar vallen in de dag der verantwoording, dat ze deze getrouwheid van God, zulk een arbeid over hun zalig worden, zo ondankbaar hebben verstoten en dat ze onder het evangelie verloren gaan. Wat zal dat een verschrikkelijk oordeel zijn. Nú nog zegt Hij: *Kom, want alle dingen zijn nu gereed. Dán zal het zijn: Ga, ga weg van Mij in het helse vuur dat voor u en voor de duivelen bereid is.*

Moge dan de schrik des Heeren u bewegen tot het geloof. O, zie mij ook aan als zo'n dienstknecht, die de Heere ook nu in dit uur nog tot u zendt, om u te zeggen: *Kom, kom toch, want alle dingen zijn nu gereed*. Wat zult u gelukkig zijn als dit nu indruk zou maken op uw hart. Hoe durft u, hoe kunt u het nog langer tegenstaan?

Want het is de Heere Die het u gebiedt, Die u no-digt. Hoe kunt u het Hem weigeren? Hij neemt de moeite om Zijn knechten tot u te zenden. Zij bidden u alsof God door hen bade. Zou dat alles tevergeefs zijn?

Hij heeft zo'n groot Avondmaal toebereid. Zal dat ten opzichte van u tevergeefs zijn? Bedenk: het is nu nog de ure van het Avondmaal. U weet niet hoe-lang dit nog voor u zal gelden. Want u bent nu al zolang genodigd. Moest u zich dan niet eens laten overhalen? Hoe komt u zo onverbiddelijk? Alle dingen zijn gereed, in genade en in heerlijkheid. U hoeft ze alleen maar te komen halen.

Wel dan, kom aan, wees toch de nodigende stem eens gehoorzaam. Zie eens in wat u nog nodig hebt om te komen.

- U moet inzien dat u een vreemdeling van genade bent; dat is de eerste stap in de goede richting. Al behoort u tot de genodigden, u bent daarmee evenwel nog niet gekomen.
- Zie levendig in hoe vreselijk gevaarlijk het is om nog buiten te staan.
- Word daaronder eens in verlegenheid gebracht, getroffen, gevoelig en rusteloos.
- Stel daartegenover de zaligheid van het Avondmaal waartoe u geroepen wordt.
- Voeg daarbij de ruime aanbieding van God: Alles is gereed op het komen na.
- En neem dan het vaste besluit en geef gevolg aan de oproep. Doe dit in het besef dat u daartoe niet bij machte bent, maar dat u nochtans uitziet in afhankelijkheid, verlangend en werkzaam.

Ik kan u verzekeren, u zult van het komen geen spijt hebben. U zult alle dingen gereed vinden. De deur en de toegang zijn geopend, de Heere is gereed om u te ontvangen. Jezus is gereed om u als Zijn vriend te omhelzen. De binnenkamer van Zijn liefde en het woonhuis van Zijn vertroosting zijn gereed om u daar binnen te leiden. De tafel en het eten zijn gereed om u op alle heerlijkheden der genade te onthalen.

Ten slotte de hemel is gereed om u door deze zaal van het Avondmaal daar eens binnen te brengen om eeuwig Bruiloft te houden voor de troon. Onder verzadiging van eeuwige vreugde en liefelijkheden aan Gods rechterhand.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Media bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVERIEIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 9,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen
(bij voorkeur schriftelijk) aan:

Pieters Media bv,
Postbus 12,
4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl